

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี¹

PUBLIC PARTICIPATION IN WASTE MANAGEMENT
RERNGRANG SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
SAOHI SARABURI

พัทธนันท์ สมตั้งมั่น²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพรรณนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อพรรณนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี และ 3) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชน กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตำบลเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test, f-test สถิติทดสอบการถดถอย (regression analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 ช่วงอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.90 การศึกษาระดับมัธยม คิดเป็นร้อยละ 32.30 ระยะเวลาการอยู่อาศัย 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 68.40 การประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 34.80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย โดยในภาพรวมทั้งหมดมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 เรียงตามลำดับคือ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ด้านการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และด้านการประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยในภาพรวมทั้งหมดมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เรียงตามลำดับคือ ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปปริญญาโทหลักสูตรทวีปปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บริหารจัดการขยะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ด้านเวลาการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

ผลพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลเรณูรัง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

This research aimed to 1) describe the public participation in the solid waste management of the Rerng Rang subdistrict Adminization Organization, Saohi District, Saraburi Province; 2) describe the efficiency of solid waste management of the Rerng Rang subdistrict Adminization Organization, Saohi District, Saraburi Province; and 3) to find the cause and affect relationship between public participation and the efficiency of solid waste management. The population used in this research was 155 people The public and stakeholders in Rerng Rang subdistrict, Saohi District, Saraburi Province. The instrument used to collect data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean standard deviation, and t-test, and regression analysis.

The results of the study found that most of the respondents were female, 81 people, or 52.30 percent. They were aged 31-40 years, 23.90 percent. They had a secondary education, 32.30 percent. They had lived for 10 years or more, 68.40 percent. Most of the respondents were farmers, 34.80 percent.

The results of the analysis of the data on public participation in solid waste management showed that overall, all opinions were at a high level, with an average of 3.48, in order as follows participation in receiving benefits, with an average of 4.07; operation, with an average of 3.49; decision-making, with an average of 3.44; and evaluation, with an average of 2.92.

The results of the analysis of data on the efficiency of waste management, overall, showed that the opinions were at a high level, with an average of 3.82, ranked in order as follows: satisfaction with the quality of waste management, mean value equal to 3.95, operating expenses appropriate for the job, mean value equal to 3.88, operating time, mean value equal to 3.82, and quality of work as expected, mean value equal to 3.64. The prediction

Results of public participation of the Rerng Rang Subdistrict Administration Organization are significantly related to the efficiency of solid waste management at a statistical level of 0.05.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มติจังหวัดสระบุรี ได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดสระบุรี ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะมูลฝอยในเรื่อง การขนส่ง การคัดแยก การจัดเก็บ และกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเรียงรางได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ “จังหวัดสะอาด” ทั้ง 3 ด้าน โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนในตำบลเรียงราง ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง และจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก ตามโครงการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน พร้อมจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน ตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน ตั้งแต่การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ เป็นการคิดริเริ่ม โครงการมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการด้านต่าง ๆ การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน เป็นการสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารงาน และการประสานงาน การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ เป็นการพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่ม รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้น ในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้ ตามแนวคิดและทฤษฎีของ cohen & uphoff (1981:6) และเมื่อประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแล้ว ย่อมเกิดประสิทธิภาพตามแนวคิดของ Peterson & Plowman (อ้างถึงใน อรษา โพธิ์ทอง, 2537:38) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการบริหารจัดการขยะ คือ คุณภาพของการบริหารจัดการขยะจะต้องมีคุณภาพสูง ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ ด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง คือ ปริมาณงานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน ด้านเวลาการดำเนินงานเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน คือ ค่าใช้จ่ายของการดำเนินงานจะต้องเหมาะสมกับงานและวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและให้ได้ผลกำไรมากที่สุด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเรียงราง อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ว่ามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการอย่างไร เมื่อนำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนมาใช้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการจัดการขยะได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยให้ประชาชนและทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารจัดการขยะ และศึกษาว่าประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใดและมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง ในการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรีอยู่ในระดับใด
2. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับใด
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพรรณนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อพรรณนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชน กับการมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยเรื่อง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ รวบรวมแนว ความคิด ทฤษฎี เอกสาร และ ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางการศึกษา เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

- 1.แนวคิดและทฤษฎี
 - 1.1 แนวคิดและทฤษฎี ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎี การมีส่วนร่วม
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับขยะและธนาคารขยะในชุมชน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

การมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
4. ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล

ตัวแปรตาม

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ

1. ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการบริหารจัดการขยะ
2. ด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง
3. ด้านเวลาการดำเนินงาน
4. ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอสเตาไห้ จังหวัดสระบุรี มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลเริงราง อำเภอสเตาไห้ จังหวัดสระบุรี จำนวน 3,186 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลเริงราง อำเภอสเตาไห้ จังหวัดสระบุรี ตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น จำนวน 4 ตัว ทดสอบโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power กำหนดค่า Effect Size เท่ากับ 0.15 ค่าความคาดเคลื่อน (Alpha) เท่ากับ 0.05 และค่า Power เท่ากับ 0.95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 129 คน โดย ผู้วิจัยคำนวณค่าเพื่อการเสียหายนของข้อมูล (20%) มีค่าเท่ากับ 25.8 ดังนั้นผู้วิจัย เลือขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 155 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัย และสถานภาพทางสังคม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ ประกอบด้วย

1. คำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ
2. คำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ
3. คำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ
4. คำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการบริหารจัดการขยะ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านเวลาการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

โดยข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย ที่ใช้คำถามเป็นระดับความเป็นจริงมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปรผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ คือ ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วยคะแนนต่ำสุด แล้วนำไปหารด้วยระดับที่ต้องการ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	แปลความว่า ความเป็นจริงมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	แปลความว่า ความเป็นจริงมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	แปลความว่า ความเป็นจริงปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	แปลความว่า ความเป็นจริงน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	แปลความว่า ความเป็นจริงน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ, ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน, ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์, ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการบริหารจัดการขยะ, ด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง, ด้านเวลาการดำเนินงาน, ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน
3. นิยามตัวแปร สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด กำหนดเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลเริงราง และผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.70
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และ ความเชื่อมั่นไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สรุปการวิจัยเรื่อง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 52.30 มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 23.90 การศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยม คิดเป็นร้อยละ 32.30 ระยะเวลาการอยู่อาศัย 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 68.40 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 34.80
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย โดยในภาพรวมทั้งหมดมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 เรียงตามลำดับคือ การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ด้านการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และด้านการประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยในภาพรวมทั้งหมดมีความเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เรียงตามลำดับคือ ด้านความพึงพอใจคุณภาพของการบริหารจัดการขยะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเหมาะสมกับงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ด้านเวลาการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และด้านปริมาณงานตามความคาดหวัง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

4. ผลพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง ควรส่งเสริม และให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นในการจัดการมูลฝอยในชุมชน เพราะประชาชนเป็นคนในพื้นที่รับทราบถึงปัญหาที่แท้จริง และวิธีการแก้ไขปัญหาการจัดการมูลฝอยอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ควรมีรูปแบบการจัดการมูลฝอยอย่างเป็นระบบครบวงจร มีการรองรับการคัดแยกขยะ เช่น จัดตั้งธนาคารขยะ มีการจัดภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภท

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ จะส่งผลให้การดำเนินการดังกล่าวประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น เน้นให้ทุกครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยของครัวเรือนเป็นหลัก และควรมีการประชุมเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของทุกหมู่บ้านในตำบล เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ได้ประเด็นที่น่าสนใจ อีกทั้งเพิ่มเติมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น นโยบาย โครงสร้าง วัฒนธรรมองค์การ รูปแบบการบริหารงาน ภาวะผู้นำ เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาขอบเขตความพึงพอใจ ผลกระทบ และรูปแบบที่เหมาะสม ต่อการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย ให้ครอบคลุมเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะได้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเริงราง โดยภาพรวมเป็นเช่นใด เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในองค์การบริหารส่วนตำบลเริงรางมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บรรณานุกรม

กนลา กอบวิทยา. (2562). การบริหารจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส อำเภอเมือง
จังหวัด

นราธิวาส. วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์, 2(3), 84-112.

กรมควบคุมมลพิษ. (2566). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี 2566.

กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ.

กรมการปกครอง. (2566). แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ปี 2566. กรุงเทพฯ:

กรมการปกครอง.

โกวิทย์ พวงงาม, การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น, (บพิธการพิมพ์: กรุงเทพฯ ๒๕๕๓). ข้อมูล

กรมการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น (๒๕๕๕).

ณัฐวุฒิ ผดุงเพียร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลนคร

พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของ โรงเรียน

ล้อมแรดวิทยา อำเภอดง จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชา

การ

บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ถวิลวดี บุรีกุล, พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน : จากอดีตจนถึงรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๐, นนทบุรี, (สำนักวิจัยและพัฒนา : สถาบันพระปกเกล้า ๒๕๕๒).

พระมหานิพนธ์ ปรีบุญ โณ (เชียงใหม่). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของชุมชน

ตำบล

ทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ปริญญ จิตราภรณ์, วรางคณา จิตราภรณ์. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

อย่างบูรณาการตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัด

นครปฐม. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ปรีชา อภิวัฒน์ตระกูล. (2560). การบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในหน่วยงานของ